

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ก่อนปีพุทธศักราช ๑๙๔๑ การจัดการศึกษาของไทยยังไม่มีรูปแบบ
 ภายหลังจากสถาปนากรุงสุโขทัยเป็นราชธานีแล้ว (ในระหว่างปีพุทธศักราช ๑๙๔๑-
 ๑๙๒๑) จึงได้มีรูปแบบของการศึกษา โดยทางวัดและรัฐบาลเป็นผู้จัดร่วมกันใน
 ลักษณะเป็นศูนย์กลางของประชาคม วิชาที่เรียนก็มีเพียงภาษาบาลี ภาษาไทยและ
 วิชาสามัญขั้นต้น ความมุ่งหมายของการเรียนก็เพื่อให้ผู้เรียนสามารถไปปฏิบัติ -
 ราชการ ครั้นต่อมาได้สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ได้เพิ่มการเรียนภาษา
 ออกไปให้กว้างขวาง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนภาษาได้อย่างแตกฉาน อาน -
 วรรณคดีให้กว้างขวางและสามารถวิจารณ์ได้ ต่อมาสมัยตอนต้นกรุงรัตนโกสินทร์
 ระบบการศึกษายังดำเนินไปเช่นเดียวกับสมัยกรุงศรีอยุธยา แต่ที่แตกต่างไปก็คือ
 ได้จัดให้มีโรงเรียน เพื่อสำหรับใช้เป็นที่เลี้ยงพระสงฆ์สามเณรและเป็นที่บริจาคทรัพย์
 แก่คนชราและคนพิการ และได้ใช้โรงเรียนเองเป็นสถานที่อบรมสั่งสอนหนังสือความรู้
 วิชาการต่าง ๆ แก่ประชาชน นับเป็นลักษณะของโรงเรียนที่รัฐบาลจัดให้แก่ -
 ประชาชนเป็นครั้งแรก ต่อมาสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้ปรับปรุงโรงเรียนนี้เป็นโรงเรียน
 กวดง เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๑๕ รวมทั้งได้จัดระบบการศึกษาให้มีระเบียบ
 (Formal Education) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุตรหลานเจ้านายเชื้อพระวงศ์
 และบุตรข้าราชการ เรียนรู้หนังสือและขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อประโยชน์ในการ
 เข้ารับราชการและยังไปกาวนี้ ได้ขยายการศึกษาให้ไปถึงประชาชนโดยทั่วไป
 โดยมีความมุ่งหมายซึ่งนอกจากจะให้เกิดประโยชน์เพื่อรับราชการแล้ว ยังมุ่งให้เกิด
 ประโยชน์แก่ผู้เรียนในด้านจรรยาบรรณ ความประพฤติอีกด้วย เพราะหลักสูตร
 การศึกษาได้เปลี่ยนโฉมหน้าไป มีใค้มุ่งใหญ่เรียนเรียนรู้หนังสือแต่อย่างเดียว
 ยังมุ่งอบรมสั่งสอนทุกแง่มุมของชีวิต เพื่อให้สามารถดำรงคนในสังคมได้อย่างมีความสุข

ตรงกับความมุ่งหมายของการเรียนวิชาพลาณามัย จึงอาจนับได้ว่าวิชาพลาณามัย
ได้มีแนวโน้มที่จะสอดแทรกอยู่ในหลักสูตรการจัดการศึกษาในสมัยนี้เอง เพื่อความ
เข้าใจในลักษณะความเป็นมาของหลักสูตรวิชาพลาณามัยได้เกี่ยวข้องกับและปรากฏอยู่ใน
หลักสูตร การศึกษาระดับประถมศึกษาของประเทศไทยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้แบ่ง
การเปรียบเทียบตามลักษณะวิวัฒนาการของหลักสูตรออกเป็น ๓ สมัย คือ สมัยก่อน
ตั้งกระทรวงธรรมการ สมัยตั้งกระทรวงธรรมการและสมัยเปลี่ยนแปลงการปกครอง

๑. สมัยก่อนตั้งกระทรวงธรรมการ ซึ่งเริ่มจากเหตุการณ์ปลาย
สมัยรัตนโกสินทร์ ได้มีการเขียนเค้าโครงของหลักสูตรที่มีลักษณะเป็นโครงสร้างทาง
การศึกษา เพื่อประโยชน์ในแนวการจัดการเรียนการสอนและการสอบไล่ วิชาที่
สอนก็คือ อ่าน เขียน เลขและการฝึกปฏิบัติตามธรรมเนียมราชการ ตลอดจนทั้ง-
การฝึกนิสัยตามประเพณีและศาสนาเป็นต้น^๒ โครงสร้างของหลักสูตรมิได้กำหนดจุด
มุ่งหมาย กิจกรรม ประสบการณ์ การวัดผล ไว้ให้เห็นชัดเจน แต่มีลักษณะที่
ระบุเนื้อหารายละเอียดเรื่องจะสอนและการสอบไล่ มุ่งให้เรียนรู้ที่เน้นหนักไปใน
ทางภาษาคานเคี้ยว ในปี พุทธศักราช ๒๔๒๕^๓ ได้มีการประกาศใช้หลักสูตร-
การศึกษา ซึ่งมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับรูปแบบของหลักสูตรการศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
เป็นครั้งแรก โดยให้มีหลักสูตรประโยค ๑ หลักสูตรประโยค ๒ และในปีพุทธศักราช
๒๔๓๓ ได้ขยายเพิ่มให้มีหลักสูตรประโยค ๓ ซึ่งได้มีเนื้อหาการเรียนที่คล้ายคลึงกัน
โดยเริ่มเรียนจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียนหรือเรื่องง่าย ๆ ไปจนถึงเรื่องที่อยู่ไกลตัว -
ผู้เรียนหรือเรื่องยากขึ้นไป สมัยนี้มีให้นำเอาเรื่องของวิชาพลาณามัยไว้ในหลักสูตร
การเรียนการสอนที่มองเห็นได้ชัดเสีย

006209

๒. สมัยตั้งกระทรวงธรรมการ ในปีพุทธศักราช ๒๔๓๕ ได้
ประกาศตั้งกระทรวงธรรมการขึ้น มีกรมศึกษาธิการจัดดำเนินการด้านประถมศึกษาหรือ

^๒กระทรวงศึกษาธิการเรื่องเดียวกัน หน้า ๒๔.

^๓เรื่องเดิม, หน้า ๕๕ - ๕๖.

^๔เรื่องเดิม, หน้า ๒๒๑.

ชั้นมูลศึกษา เรียกว่าการสามัญศึกษา โดยมุ่งสอนวิชาภาษาไทยและเลขคณิต เป็นพื้นฐาน และให้หาอ่านความรู้ประกอบจากวิชาความรู้จากหนังสือเล่มอื่น ๆ ที่กำหนดไว้

อีก ในยุคนี้เอง ได้มีหนังสืออ่านประกอบที่ให้ความรู้เรื่อง "ร่างภาพของเรา" นับว่าเป็นคำขวัญเล่มแรกที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาพลานามัย เหตุการณ์ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาระดับสำคัญ ทั้งนี้เพื่อมุ่งให้การศึกษาอันสัมพันธ์สอดคล้องกับความต้องการของประเทศชาติบ้านเมืองและเหมาะสมกับผู้เรียน ผู้มีหน้าที่ในการบริหารการศึกษาได้พยายามทุกวิถีทางที่จะให้การศึกษาที่มีผลโดยตรงต่อผู้เรียนและประเทศชาติมากที่สุด ดังเช่น ให้มีการเลือกวิชาที่จะเรียนตามความสนใจ ให้โอกาสแก่ผู้เรียนสามารถเรียนจบก่อนระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ได้ตามความสามารถ ตลอดจนได้จัดทำคู่มือครูหรือโครงการสอนซึ่งเรียกว่า "นิตินิเทศ" ซึ่งมีลักษณะคล้ายประมวลการสอนหรือโครงการสอนในปัจจุบันเป็นต้น ในปีพุทธศักราช ๒๔๕๒ ได้ประกาศให้มีการใช้แผนการศึกษาแห่งชาติเป็นครั้งแรก โดยกำหนดให้มีการเรียนชั้นมูลศึกษามีกำหนด ๓ ปี และบังคับให้ทุกคนเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ (เนื้อหาการเรียนมีลักษณะคล้ายวิชาสุขศึกษาปัจจุบัน) และให้มีการเลือกเรียนวิชาการทหาร ซึ่งได้แก่ ฝึกยิงแถวและการกาษาบริหาร (เนื้อหาการเรียนมีลักษณะคล้ายวิชาพลศึกษาในปัจจุบัน) เพื่อเลือกเรียนในระดับสูงขึ้นไป และในปีพุทธศักราช ๒๔๕๕ นี้เอง ได้มีการจัดการแสดงกรีกานาพระที่นั่ง ซึ่งยอมหมายถึงว่าโรงเรียนและสถาบันทางการศึกษา ได้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษามาอย่างจริงจังแล้ว ซึ่งต่อมาได้มีการจัดตั้งสมาคมกาษาบริหาร และห้องพลศึกษากลางที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นับว่าเป็นลักษณะการวิวัฒนาการด้านพลศึกษาได้เป็นมาอย่างรวดเร็ว จะเห็นได้ว่ายุคก่อนตั้งกระทรวงธรรมการและยุคตั้งกระทรวงธรรมการนั้น หลักสูตรการศึกษาได้พยายามปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเรื่อยมา เพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของ

๑ เรื่องเดิม, หน้า ๔ - ๑๑.

๒ ห้องสมุดกระทรวงศึกษาธิการ รายงานการแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน
(ครั้งที่ ๑ พ.ศ., ๒๔๕๕), หน้า ๒.

สังคม ในยุคต้น ๆ มุ่งจัดหลักสูตรการศึกษา เพื่อให้คนอ่านหนังสือได้และคิดเลขเป็น
 ทั้งนี้เพื่อฝึกให้คนไปรับราชการหรือเป็นเสมียน โทคนใดอ่านวรรณคดีแทบทุกตอน
 การประพันธ์ได้ และให้คิดเลขเป็นเพื่อการค้าขายหรือการซื้อขายในชีวิตประจำวัน
 ได้เท่านั้น ยังมองไม่เห็นความสำคัญของวิชาพลานามัยเท่าใดนัก แต่ในปลาย
 สมัยของการตั้งกระทรวงธรรมการ วิชาพลานามัยเริ่มเข้าไปมีบทบาทในหลักสูตร-
 การศึกษา คือ ได้มีตำราอ่านประกอบเล่มหนึ่งชื่อว่า "ความรู้เรื่องร่างกายของ
 เรา" นับว่าเป็นตำราเล่มแรกของไทยที่กล่าวถึงความรู้เรื่องพลานามัย ได้มีการ
 บังคับให้นักเรียนเรียนวิชาร่างกายตัวในชั้นมูลศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคนี้เอง
 ที่ได้มีการแสดงการแข่งขันกรีฑาให้นักเรียนต่อหน้าพระที่นั่ง จึงเป็นที่แน่ใจใคว่าการ
 พลศึกษาได้เริ่มมีการส่งเสริมและฝึกซ้อมกันอย่างจริงจัง และต่อมาก็ได้มีการตั้ง
 "สมาคมกายบริหาร" และโรงพลศึกษากลางขึ้น นับว่าเป็นวิวัฒนาการด้านพลศึกษา
 ที่มีผลสืบเนื่องมาโดยลำดับ

๓. สมัยเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในยุคนั้นนอกจากจะเป็นการ
 ปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว นับว่าเป็นยุคที่ปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนแปลงทาง
 การศึกษาดวย เพราะเหตุการณ์ของบ้านเมืองได้เปลี่ยนไป สังคมมีความต้องการ
 ที่แตกต่างไปจากยุคก่อนความนึกคิดและจิตใจของคนไทยได้เปลี่ยนแปลงไปมาก ทาง
 รัฐบาลได้มีนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาความบ้านเมืองกำลังประสบอยู่
 และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม จึงได้ประกาศความมุ่งหมายของ
 แผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช ๒๔๗๕^๕ ว่าเพื่อความสุขสมบูรณ์แห่งพลนิกรสยาม
 ให้จัดการศึกษาทั้ง ๓ ส่วน ล้วนพอเหมาะกันคือ

- | | |
|--------------|-------------------------------|
| ก. จริยศึกษา | อบรมให้มีศีลธรรมอันงาม |
| ข. พหุศึกษา | ให้มีปัญญาความรู้ |
| ค. พลศึกษา | ฝึกหัดเป็นผู้มีร่างกายสมบูรณ์ |

^๕กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเดียวกัน หน้า ๓๔.

การจัดหลักสูตรการศึกษาออกเป็น ๓ ส่วนนั้น เรียกว่าองค์ ๓ ของการศึกษา ซึ่งเป็นการจัดที่เน้นความสำคัญเท่า ๆ กัน ในยุคนี้ได้มีการควบคุมและตรวจตราคุณภาพของโรงเรียนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้มีการกวาดล้างเรื่องสุจริตชนอนามัยของนักเรียนเป็นพิเศษซึ่งได้เรียกการควบคุมเป็นพิเศษว่า การควบคุมและสำรวจอนามัยตามนโยบายของรัฐบาล

ในปีพุทธศักราช ๒๔๕๐ ได้จัดให้มีหลักสูตรใหม่และประกาศใช้ในปีนี้เอง โดยแบ่งวิชาต่าง ๆ ที่สอนในชั้นประถมศึกษาออกเป็นถึง ๑๑ วิชา คือ หน้าที่พลเมืองศีลธรรม ภาษาไทย เลขคณิต วิทยาการ ภูมิ-ประวัติศาสตร์ วาดเขียน การฝีมือ ขี่รถ ร้อง เล่น กีฬา พลศึกษา ลูกเสือและอนุชาชาต วิชาพลศึกษาและวิชาสุขศึกษาได้แบ่งแยกเรียนให้เห็นชัดในปีนี้เอง และหลักสูตรนี้ได้ใช้กันมานานมาก นักการศึกษาได้พยายามหาช่องทางที่จะให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาประเทศมากที่สุด จึงได้มีการทดลองและการตั้งโครงการปรับปรุงการศึกษาต่าง ๆ มากมาย ในปีพุทธศักราช ๒๔๕๔ ได้มีการประกาศแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยได้จัดให้มีองค์ ๔ ของการศึกษา คือ

- ก. จริยศึกษา ใหม่ศีลธรรมและวัฒนธรรม มีறிโอตป์ปะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว
- ข. พลศึกษา ใหม่สุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและทางจิต กับทั้งมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
- ค. พุทธิศึกษา ใหม่ความรู้วิชาการ ใช้ปัญญาเพื่อการดำรงชีวิตโดยทั่วไป
- ง. หัตถศึกษา ใหม่นิสัยและความขยันหมั่นเพียร ในการใช้มือปฏิบัติงานเพื่อเป็นรากฐานของการประกอบอาชีพ

หลักสูตรการศึกษามันนี้เองได้นำมาปรับปรุงเป็นหลักสูตร ๒๕๐๓ และผู้วิจัยได้รวบรวมปัญหาการนำหลักสูตรวิชาพลศึกษามันไปใช้จาการสัมมนาศึกษานิเทศก์ทั่วราชอาณาจักร ซึ่งเป็นเอกสารโรเนียวเมื่อปี ๒๕๑๓ ก็คือ

๑. เกี่ยวกับประมวลการสอน ซึ่งได้ยึดแนวนโยบายของส่วนกลางเป็นหลักในการนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมแก่ภูมิภาคนั้น โดยขอเท็จจริงส่วนภูมิภาคมักดก เลียนแบบคัดลอกมาจากส่วนกลาง กลุ่มบุคคลที่ทำก็มีจำนวนน้อย ไม่ใครรวบรวมจากหลายความคิด โดยมากเป็นการลอกจากคู่มือครู หรือตำราเรียนเล่มใดเล่มหนึ่งเท่านั้น

๒. ครูผู้สอนส่วนมากขาดทักษะและความรู้ความชำนาญในการสอนวิชานี้ โดยเฉพาะ ลักษณะของวิชาพลาแนนัมย์จำเป็นผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจหลักสูตรให้แจ่มชัด ผู้สอนต้องเข้าใจเลือกกิจกรรมและถ่ายทอดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กเปลี่ยนพฤติกรรมทั้งด้าน - ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน โดยเฉพาะในค่านพลศึกษา ถ้าหากผู้สอนไม่มีทักษะและขาดความเสียดลอดอกทนแล้ว ก็จะปล่อยให้เด็ก เล่นตามลำพังมากกว่า จะสอนตามตารางสอนหรือมักจะทำให้เด็กได้เรียนท่องจำมากกว่าได้ปฏิบัติจริง

๓. ในระดับผู้บริหารขาดความเอาใจใส่ เพราะมองไม่เห็นความสำคัญ ของวิชา ไม่สนับสนุนการจัดกิจกรรมหรือโอ้อำนวยอำนวยความสะดวกอื่นให้โรงเรียนส่งเสริมการเรียน การสอนวิชาพลาแนนัมย์ให้โดดเด่นเท่าที่ควร มักจะใช้เวลาว่างในการสอนพลศึกษาหรือสุขศึกษา ไปพบพวณการเรียนวิชาอื่นหรือให้ทำกิจกรรมอย่างอื่น

๔. การจัดสภาพแวดล้อมไม่สอดคล้องหรือส่งเสริมการเรียนการสอนใน โรงเรียน เช่น การจัดสุขภาพในโรงเรียนไม่เหมาะสม ห้องน้ำห้องส้วมไม่เพียงพอ ความสะอาดภายในโรงเรียนยังไม่เป็นตัวอย่างที่ดีได้ การจัดบริการอนามัยยังไม่ทั่วถึง และเพียงพอ เช่น การจัดบริการตรวจสุขภาพ การจัดห้องพยาบาลและเวชภัณฑ์สำหรับปฐมพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย การปลูกฝีหรือให้ภูมิคุ้มกันโรค สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้เป็น อุปสรรคขัดขวางการเรียนวิชาพลาแนนัมย์ เพื่อให้โดดเด่นเป็นอย่างยิ่ง

๕. สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน เช่น ในท้องที่ยากจน เด็กขาดแคลนอาหาร เครื่องนุ่งห่ม บางท้องถิ่นกันการแห่งแดง หรืออยู่ไกลแหล่งเสื่อมโทรม ทำให้จัดกิจกรรมไม่โดดเด่น ขนบธรรมเนียมประเพณีของบางท้องถิ่น ให้ทัศนคติหรือความเชื่อที่ผิด ๆ แก่เด็ก เช่น การกินกับมาก ๆ บอกว่าทำให้เป็นศาลขโมย การกินไขทำให้บวม การกินของแสดงเมื่อคลอดูกหรือเจ็บป่วย การ

รักษาความน่าเชื่อถือหรือยาพิษมานานเชื่อว่าโคผลก็เป็นคน ผู้ปกครองขาดความเอาใจใส่ดูแล
บุตรหลานของตนในเรื่องการฝึกสุนัขที่โตแก่เด็ก

๖. อัตราเวลาเรียนน้อย เมื่อเทียบกับวิชาอื่น ๆ (ทั้งหมดมี ๖ วิชา)
วิชาพลานามัยมีเพียง ๑๒% ของชั่วโมงการสอนทั้งหมดเท่านั้น และต้องแบ่งการสอนออกไป
เป็นวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาซึ่งทำให้ชั่วโมงน้อยลงไปอีก ผู้สอนจึงเร่งสอนโดยวิธีการ
บอกให้จด ๆ ท่อง ๆ เพื่อให้จบตามหลักสูตร ไม่มีเวลาที่จะจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้
เด็กได้ปฏิบัติมาก ๆ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การจัดชั่วโมงวิชาพลศึกษาต้องเสีย
เวลาในการเตรียมตัวและทำความสะอาดร่างกายเมื่อหมดชั่วโมงแล้ว บางแห่งขาดอุปกรณ์
ทำความสะอาดร่างกายและบางครั้งก็ทำให้เสียเวลาในการเรียนของชั่วโมงต่อไป

๗. คะแนนในหมวดวิชาน้อย ทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจ และในการสอบ
คัดเลือกเพื่อเรียนต่อในสถาบันอื่นก็ไม่มีคนนำเอาวิชาพลานามัยไปเป็นเกณฑ์สอบคัดเลือกด้วย
จึงทำให้ผู้เรียนมองเห็นความสำคัญน้อยลง

๘. ขาดอุปกรณ์และสถานที่ การเรียนการสอนวิชาพลานามัยจำเป็นต้องใช้
อุปกรณ์อย่างมาก และห้องโถงสถานที่ในการจัดกิจกรรมใหม่ากพอควร จึงจะทำให้การเรียน
การสอนได้ผล อุปกรณ์ประเภทโสตทัศนศึกษาจำเป็นมากในการสอนวิชาสุขศึกษา สถานที่
และสนามฝึกการเล่นกีฬามีความจำเป็นมากสำหรับวิชาพลศึกษา สภาพโรงเรียนส่วนใหญ่
ขาดความสนใจที่จะจัดทำหรือจัดหาอุปกรณ์มาประกอบการสอนให้พอเพียง โรงเรียนบาง
แห่งมีสนามแต่ขาดความดูแลเอาใจใส่ที่จะให้ใช้ได้อยู่เสมอ เช่นปล่อยให้เป็นหลุมบ่อ
น้ำขัง หรือรกรุงรังไมนาเล่น หรือสนามเล่นบางแห่งก็คับแคบมากเกินไปไม่เหมาะสม -
เพียงพอที่จัดกิจกรรมได้โดยทั่วถึง

๙. ประมวลการสอน คู่มือครู แบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบไม่
เพียงพอ เช่น ประมวลการสอนบางโรงเรียนมีเล่มเดียว ซึ่งควรจะมีครบชั้น คู่มือ
ครูลาสมัยและมีไม่เพียงพอที่จะแจกจ่ายให้โรงเรียนทุกโรงเรียน แบบเรียนและหนังสือ
อ่านประกอบนอกจากจะมีจำนวนน้อยให้เลือกแล้ว ยังมีลักษณะไม่เหมาะสมกับสภาพของ
ผู้เรียน ขาดความดึงดูดใจ ขาดกิจกรรมเสนอแนะหรือแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนให้ผู้เรียน
ได้ฝึกปฏิบัติได้ โดยถูกต้อง

๑๐. ขาดเกณฑ์การวัดผลที่ดี เพราะวิชาพลานามัยจำเป็นต้องมีการวัดผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจนการนำไปใช้ของผู้เรียน จึงจะตรงตามวัตถุประสงค์ แต่การวัดผลเท่าที่ปฏิบัติส่วนมากเป็นการทดสอบขอเขียนหรือภาคทฤษฎีเป็นส่วนมาก ผู้เรียนจึงมุ่งสัมฤทธิ์ผลในการเรียนโดยการท่อง ๆ จำ ๆ เพื่อตอบได้คะแนนเท่านั้น

๑๑. ขาดการนิเทศอบรมผู้ที่ทำงานด้านวิชาพลานามัย เพื่อให้ทันสมัยหรือปรับปรุงแก้ไขวิธีการเรียนการสอนให้โดดเด่นอยู่เสมอ ลักษณะที่คอยติดตามผลหรือคอยนิเทศเกี่ยวกับวิชานี้มีไม่เพียงพอหรือนิเทศไม่ทั่วถึง การจัดให้มีการประชุมหรือฝึกอบรมกันน้อยครั้งไม่เพียงพอแก่ความจำเป็น

๑๒. ขาดการวิจัยคนควาและทดลอง เกี่ยวกับวิชาพลานามัย โดยเฉพาะฝ่ายบริหารให้ความสนใจหรือมองเห็นความจำเป็นที่จะส่งเสริมวิชาอื่นมากกว่า ประกอบกับบุคลากรที่จะจัดทำในเรื่องนี้ขาดความรู้ความชำนาญ การวิจัยคนควาและการทดลอง เพื่อหาทางปรับปรุงส่งเสริมวิชาพลานามัยให้กว้างขวางและก้าวหน้ามีอยู่น้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการทางวิชาการ

อุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนวิชาพลานามัย โดยทั่วไปแล้วมีสภาพที่คล้ายคลึงกับวิชาอื่น แต่ที่ยกมาให้เห็นชัดทั้ง ๑๒ ข้อดังกล่าวแล้ว เป็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ เกินชัดที่เกิเกิดขึ้นโดยตรงต่อวิชาพลานามัย หากไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ก็จะทำให้การเรียนการสอนวิชาพลานามัยไม่โดดเด่นเท่าที่ควร สภาพปัญหาของบ้านเมืองปัจจุบันวิชาพลานามัยจะช่วยพัฒนาบุคคล เพื่อแก้ปัญหาที่ใดก็เป็นที่ยัง เกตว่าการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาพลานามัยจะไคณั้น โรงเรียนต้องจัดโครงการสุขภาพควบคู่กันไปทวย จะต้องจัดบริการสิ่งแวดล้อมให้อื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนตามบทเรียน ผู้บริหารหรือนักวิชาการจึงน่าจะให้ความสนใจในเรื่องนี้ ควรส่งเสริมการศึกษาคนควาหรือมีการทดลอง เพื่อนำผลมาปรับปรุงการเรียนวิชาพลานามัยให้ไคณล ตามที่ปรากฏในสภาพปัจจุบันนี้หนังสือเรียนหนังสือคนควาหรือผลงานการวิจัยมีอยู่น้อยมาก ขาดการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรวิชาพลานามัย เพราะหลักสูตรที่เมื่อสร้างเสร็จไปแล้ว จะต้องมี การทดลองหรือวิจัยก่อนออกนำไปใช้ แม็กเนีย์ล (John D. Mcneil)) กล่าวว่าเมื่อไควางหลักสูตร เสนอให้โรงเรียน

หรือครูเป็นผู้ปฏิบัติดำเนินการไปในช่วงเวลาพอสมควรแล้ว ก็ควรจะให้มีการพิจารณา หรือวิจัยว่าหลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพในด้านการศึกษาปฏิบัติหรือการนำเอาไปใช้ได้ผลดีเพียงใด ควรจะมีผู้เชี่ยวชาญหรือผู้สนใจทำงานด้านการศึกษาประเมินผลทุกชั้นตอนของหลักสูตร ใน เมื่อจะจัดการดำเนินการศึกษาไม่ว่าระดับใด เพราะผลการวิจัยหรือการประเมินผลนั้นมีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษามากกว่าด้านอื่น ... ขอความคึงกลาวนี้สนับสนุนคำพูดของ อาจารย์ กมล สุกประเสริฐ หัวหน้ากองการวิจัย กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเคยกลาวไว้ว่า หลักสูตรที่ถูกทดลองสมบูรณ์นั้น นักสร้างหลักสูตรจะต้องใช้ความพยายามทั้งวิเคราะห์ พฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งระบบของวิชาและระดับชั้นออกมา เป็นแผนภูมิใหม่ เพื่อให้เห็นภาพ ของการประสานงานกันหรือเกี่ยวข้องกับของบทเรียนแต่ละบท ทั้งที่เป็นหน่วยย่อยหรือ หน่วยใหญ่จะต้องนำไปสอนแล้ว เกราะเหตุ ต้องใช้ความละเอียดรอบคอบ ที่จะพิจารณา ถึงความสามารถของผู้เรียนตั้งแต่ตอนจนถึง เก่ง บทเรียนบางบทไปทดลองกับเด็กเก่ง เด็กเก่งก็ทำได้ ทำให้หลงผิดไปว่าหลักสูตรตามแผนภูมินั้นใช้ได้แล้ว แต่ถ่าไปทดลองกับ เด็กอ่อน เด็กอ่อนทำไม่ได้เช่นนั้นจะช่วยบอกให้ครูรู้ว่า เด็กอ่อนเหล่านี้ต้องการความรู้ พื้นฐานที่มีระดับต่ำไปกว่านั้นอีก ซึ่งจะเห็นได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรของอาตัยการวิจัยอยู่ ตลอดเวลา^{๑๐}

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๔ เจมและเวบบ (Jame and Webb) ได้ทำการวิจัย เรื่อง "Why Girls' Sit out During Physical Education: An Investigation" โดยใช้แบบสอบถามนักเรียนจำนวน ๕๐๐ คน จากโรงเรียนที่มีความพร้อมทางด้านอุปกรณ์ การสอนวิชาพลศึกษา ครูพลศึกษาและสถานที่ ผลของการวิจัยพบว่า นักเรียนจะสนใจ เรียนวิชาพลศึกษามากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับโครงการสอนของครู และการจัดบท

John D. Mcneil · "Forces Influencing Curriculum" Review of Education Research June 1966 Vol 39, No.3 p.310 ·

^{๑๐} กมล สุกประเสริฐ "การสร้างและประเมินวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของ หลักสูตร" วารสารการวิจัยสภาการศึกษา กรมวิชาการ เล่ม ๔ (มกราคม - เมษายน ๒๕๑๗), หน้า ๓๘๖-๓๙๐.

เรียนที่เหมาสมตรงกับความสนใจของนักเรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยได้ขอเสนอแนะไว้ว่า ครูพลศึกษาจะต้องเตรียมการสอนและจัดโครงการสอน ตลอดจนกิจกรรมทางพลศึกษาให้เหมาสมกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียน จึงจะทำให้การเรียนการสอนได้ผลดี^{๑๑}

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๘ ซิลานเนสเตอร์ (Silanester) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Attitude to physical education in the primary school" โดยการใช้แบบสอบถามผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๗๒ คน ผลของการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าชั้นปริญญาตรี มีความรู้และความเข้าใจในหลักการและวิธีการสอนพลศึกษาดี ส่วนครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา มักจะสอนพลศึกษาโดยปล่อยให้เด็กมีส่วนร่วมกิจกรรมพลศึกษาตามลำพัง โดยขาดหลักการและวิธีการสอนที่ถูกต้องทำให้การเรียนการสอนพลศึกษาคำเนินไปไม่ดีเท่าที่ควร ผู้วิจัยได้ขอเสนอแนะว่า ควรจัดให้มีครูที่มีวุฒิทางพลศึกษาสอนพลศึกษาแทนครูที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุถึงผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ควรจัดให้มีการนิเทศทางพลศึกษา เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นด้วย^{๑๒}

จากรายงานของคณะกรรมการที่ปรึกษาฯ ระหว่างชาติ เกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนขององค์การศึกษานานาชาติ ได้กล่าวไว้ว่า ความมุ่งหมายประการแรกของการประถมศึกษา คือ "เพื่อช่วยส่งเสริมความเติบโตทางร่างกายของเด็ก ตลอดจนช่วยปลูกฝังสุขนิสัยอันดี" และจากรายงานฉบับเดียวกัน ได้แสดงความเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับวิชาพลศึกษาว่าสำคัญ ร้อยละ ๘๑.๔ ไม่สำคัญ ร้อยละ ๑๘.๗ และไร้ประโยชน์ ร้อยละ ๐.๙ แสดงความเห็นเกี่ยวกับวิชาพลศึกษาว่า สำคัญ ร้อยละ ๘๒.๓ ไม่สำคัญ ร้อยละ

^{๑๑} Jame J. Mycle and Ida M. Webb, "Why girls' sit out During Physical Education Lesson: An Investigation" Physical Education Vol.57 No.102 November, p.75-81.

^{๑๒} P.J. Silanester "Attitude to physical Education in the primary School" Physical Education Vol.61 No.183 July, 1969 p.32-36.

๑๘.๓ และไว้ประโยชน์ รอยละ ๑๘.๔ จากความคิดเห็นดังกล่าว เมื่อเปรียบเทียบ ความสำคัญกับวิชาอื่นแล้ว วิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มีความสำคัญเท่าเทียมกับวิชา - ทัศนะ คือ คณิตศาสตร์และภาษา ในรายงานฉบับเดียวกันนี้กล่าวไว้ควยว่า ระบบ โรงเรียนนั้น จะต้องนำหลักสูตรวิชาสุขศึกษาไปปรับให้สามารถแก้ปัญหาของชุมชนของชั้น เรียนและของนักเรียนแต่ละคน เจ้าหน้าที่การศึกษาส่วนท้องถิ่นซึ่งได้ร่างหลักสูตร - สุขศึกษาของตนเองขึ้น ควรเชื่อว่าการวางแผนในระดับท้องถิ่นจะช่วยเปิดโอกาสให้ สามารถนำเอาหลักสูตรนั้นไปปรับให้เข้ากับความเป็นจริงของท้องถิ่น ตลอดจนทรัพยากร ที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นอีกด้วย ซึ่งจะเป็นผลให้การสอนวิชานี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การร่างหลักสูตรดังกล่าวยังช่วยให้เจ้าหน้าที่โรงเรียนที่เกี่ยวข้องได้มีประสบการณ์ทาง การศึกษาอันมีค่ายิ่ง เราจะเห็นได้ชัดว่าการร่วมมือและการประสานงานเพื่อร่วมกัน พิจารณาปัญหานั้นในท้องถิ่น จะช่วยให้เจ้าหน้าที่มองเห็นภาพภาพรวมที่จะต้องดำเนินการ อยางไร และเกิดการกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน การร่างหลักสูตรดังกล่าวจะช่วย ให้แก้ปัญหา คือ

๑. จะช่วยให้ครูได้ทราบอย่างลึกซึ้งถึงจุดประสงค์ในการสอน
๒. จะได้เข้าใจถึงกิจกรรมและความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่อนามัย ของโรงเรียน
๓. จะไม่เกิดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาและสอนได้ตามหลักสูตร เพราะได้กำหนดเวลาไว้อย่างพอเหมาะแล้ว
๔. ครูสอนจะได้ขอเสนอแนะในการสอน การดำเนินงานและ อุปกรณ์ต่าง ๆ สามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง

ฉะนั้น เมื่อการนำหลักสูตรไปใช้ในท้องถิ่น ก็ควรคัดแปลงให้เหมาะสม กับปัญหาการขาดแคลนและความต้องการของท้องถิ่นนั้น ครูควรปรับปรุงการสอนสุขศึกษา ให้เหมาะสมกับความจำเป็นของเด็กแต่ละคนในชั้นของตน ครูมีความรู้เกี่ยวกับเด็กใน

ด้านที่เกี่ยวกับประวัติการเรียน ประวัติสุขภาพตลอดทั้งการศึกษาถึงความเชื่อมั่นใน
ทองถิ่นชนบทรรมนิยมประเพณีและการเชื่อถือในโชคกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความ
มมกายที่จะก่อให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บ และสิ่งต่าง ๆ ที่จะทำให้เรามีชีวิตอยู่ได้อย่างถูก
หลักอนามัย

กรมสามัญศึกษาได้ทำการวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่หนึ่ง เมื่อเทียบกับหลักสูตร (ตอนสอง) ได้ใช้มาตรการในการประเมิน
ควาวิชาพลาอนามัย พบว่านักเรียนจังหวัดฉะเชิงเทราโดยเฉลี่ยมีร่างกายสูงกว่าเกณฑ์ปกติ
ของนักเรียนไทยทั้งประเทศ แต่ในอีก ๓ จังหวัด คือ จังหวัดน่าน กาฬสินธุ์ และ
สงขลา ส่วนสูงของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ปกติของนักเรียนไทย นักเรียนจำนวนมากมี
สุขภาพร่างกายและเครื่องนุ่งห่ม ไม่ถูกสุขลักษณะ ครูไม่ค่อยได้สอนวิชาพลาอนามัยและ
ไม่เห็นความสำคัญของวิชา^{๑๔}

สุจินและสุทธิพงศ์ ได้รวบรวมปัญหาอนามัยของประเทศไทยและประชากร
ไทยส่วนใหญ่ที่อยู่ตามชนบทว่า ยังขาดความรู้เรื่องอนามัยของการปฏิบัติตนในเรื่องสุขนิสัย
ที่ดี ทั้งนี้เพราะการดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างง่าย ๆ ขาดระเบียบวินัยในตัวเองและ
ความเข้าใจผิดที่ฝังแน่นอยู่ในจิตใจอันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอนามัย เช่น การนิยม
การรักษาพยาบาลแบบโบราณ เชื่อเรื่องผีสาងเทวดา เชื่อว่าเรื่องเจ็บป่วยเป็นเรื่อง
ของเคราะห์กรรม ทำให้อัตราการเจ็บป่วยและการตายอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ เป็น
การเพิ่มภาระให้รัฐบาลที่ต้องทุ่มเทงบประมาณ เพื่อการนี้คงกล่าวหากจะแยกปัญหาอนามัย
ของประเทศไทยออกเป็นแนวทางได้ดังนี้ คือ

๑. ปัญหาเรื่องการขาดความรู้และการปฏิบัติตนทางด้านอนามัย
ประชาชนขาดความรู้และมีทัศนคติไม่ถูกต้อง จึงไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๑๔ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ การวิจัยเรื่อง "ผลสัมฤทธิ์ใน -
บทเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง เมื่อเทียบกับหลักสูตร (ตอนสอง)" (พระนคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๑๔), หน้า ๑๓.

ซึ่งทำให้อัตราการเจ็บป่วยมีอัตราที่สูงมาก

๒. ปัญหาเรื่องระบบสุขภาพ สิ่งแวดล้อมไม่ทั่วถึง อันเป็นอันตรายต่อสุขภาพอย่างยิ่ง เช่น การจัดน้ำดื่มที่สะอาด การป้องกันโรคและการกำจัดสิ่งสกปรกไม่ดีและเพียงพอ ประชาชนยังไม่นิยมการใช้การรักษาที่ถูกสุขลักษณะ การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลไม่ดี ประกอบกับนิสัยคนไทยที่มีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ ไม่มีระเบียบวินัยในตัวเอง ชอบทำอะไรตามความสะดวกใจ จึงก่อให้เกิดความสกปรกและจะเป็นอันตรายต่อสังคมมากยิ่งขึ้น

๓. ปัญหาเรื่องการขาดแพทย์และพยาบาล การบริการด้านการแพทย์ไม่ใกล้ชิดส่วนกับประชากรที่เพิ่มอย่างรวดเร็ว และยังประชากรที่อยู่ในชนบทแล้ว ยิ่งขาดแคลนแพทย์เป็นอย่างมาก การคมนาคมก็ไม่สะดวก จึงทำให้ผู้เจ็บป่วยที่มีอาการหนักเท่านั้น จึงจะนำมาให้แพทย์รักษา ซึ่งเกิดปัญหาตามมาอีกมากมาย

๔. ปัญหาความกดดันทางเศรษฐกิจและสังคม เพราะรายได้มีส่วนสัมพันธ์กับระดับของสุขภาพอนามัย จากการศึกษาพบว่า การตายหรือการเจ็บป่วยนั้นแตกต่างกันไปตามระดับทางเศรษฐกิจของครอบครัว คนในชนบทมีอัตราการเจ็บป่วยมาก ทางด้านสังคมยังเชื่อในชนบทธรรมเนียมประเพณีที่ขัดต่อวิทยาศาสตร์ทางสุขภาพอยู่หลายอย่าง เช่น การนิยมรักษาโรคแผนโบราณมากกว่าแพทย์ปัจจุบัน มีความเชื่อในเรื่องของผีและเคราะห์กรรมที่ทำให้เกิดการเจ็บป่วยอยู่จำนวนมาก ความเชื่อในเรื่องอาหารการกิน หรือนิยมการกินอาหารเพื่ออร่อยเท่านั้น ไม่ได้คำนึงถึงคุณค่า

รัฐบาลจึงควรได้รับแก้ปัญหาทางด้านอนามัยที่สำคัญ ๔ ประการดังกล่าว และวางพื้นฐานความรู้ในเรื่องสุขศึกษาในโรงเรียน เพื่อให้มีทัศนคติและนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง ควรให้สุขศึกษาในชุมชน (Community-Health Education) อันเป็นการปูพื้นฐานสำคัญที่จะให้ประชาชนเกิดความรู้ตระหนักถึงความสำคัญ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาอนามัยร่วมกัน

สุจินต์ ปริชามพิชิต, และ สุนธิหงษ์ พรหมไพจิตร. อนามัยส่วนบุคคล

(พระนคร: โรงพิมพ์ตำราศึกษาการพิมพ์, ๒๕๑๖), หน้า ๑ - ๕

เป็นที่น่าสังเกตว่าลักษณะการ เรียนตามเนื้อหาวิชาสุขศึกษานั้น เริ่มต้นจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวก่อน เช่น ให้อริรักษาความสะอาดในการกินอยู่ ตลอดจน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ และบ้านเรือนที่อยู่อาศัย เป็นต้น ส่วนในด้านการปฏิบัติ ตลอดจนสุขภาพก็ให้รู้จักส่วนของร่างกายบางส่วนที่สำคัญ เช่น หัวใจ ตับ ปอด และ การไหลเวียนของโลหิต เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะต้องรู้จักหน้าที่ที่มีต่อร่างกาย และ ใ้รู้จักการป้องกันรักษาอีกด้วย ลักษณะการเรียนวิชาพลศึกษานั้นได้เน้นหนักไป ในทางฝึกหัดที่คล้ายคลึงกับทหาร มีการฝึกหัดแถวบริหารร่างกายให้แข็งแรงทุก- สักส่วน ฝึกหัดให้เป็นคนมองไว ปฏิบัติตามกติกาและคำสั่งอย่างเคร่งครัด อีก ทั้งฝึกหัดให้เป็นคนเสียสละมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ครั้นในสมัยต่อมาแม้จะได้ปรับปรุง แก้ไขการเรียนการสอนวิชาพลานามัยมากเพียงใด แต่ก็ยังขาดหลักการและวิธี การที่ถูกต้อง ทั้งนี้เพราะขาดการส่งเสริมทางวิชาการด้านพลานามัย มีบุคคล หรือนักวิชาการที่ให้ความสนใจทำการทดลองหรือเผยแพร่วิชาการน้อยมาก คงได้ รวบรวมมาแล้วมีส่วนสัมพันธ์กับการ เรียนการสอนวิชาพลานามัยเพียงเล็กน้อย เท่านั้น จึงทำให้เกิดปัญหาเมื่อนำไปสอนในโรงเรียนมากมายหลายประการ ทำให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ว่าวิชาพลานามัยไม่ได้ส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตของ ผู้เรียนเท่าที่ควร ขาดอุปกรณ์และการจัดสิ่งแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยต่อการสอน การเรียน ขาดครูผู้สอนหรือผู้สอนที่มีอยู่ที่ขาดความรู้ความสนใจที่จะปรับปรุงการ เรียนให้ได้ดี อย่างไรก็ตามในปัจจุบันวิชาพลานามัยได้รับความสนใจทั้งนัก วิชาการและนักบริหารการศึกษามากขึ้น จะเห็นได้จากการจัดให้มีการประชุม อบรมเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่เสมอ ได้จัดพิมพ์และเผยแพร่ความรู้ วิชาการด้านพลานามัยให้กว้างขวางขึ้น ได้ส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง กับการส่งเสริมวิชาพลานามัยในชั้นเรียน ได้ขยายเวลาเรียนและปรับปรุง เนื้อหาการเรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการมากขึ้น ประกอบกับ ทางรัฐบาลก็ได้มองเห็นว่าวิชาพลานามัยจะช่วยแก้ปัญหาสุขภาพของพลเมือง จึง สมควรได้รับการส่งเสริมการเรียนให้โดยตลอดด้วยเรียน

ลักษณะวิชาที่จะส่งเสริมสุขภาพอนามัยของผู้เรียนคือ การรวมสหศึกษา และวิชาพลศึกษาเข้าด้วยกัน^{๑๖} โดยเรียกหน่วยกรเรียนทั้งสองวิชารวมกันว่า หมวดวิชาพลานามัย คั้งที่เ่ไกล่กลาวมาแล้วนั้นจะเห็นว่าความเป็นมาของหลักสูตรการศึกษาของไทยนั้น เริ่มต้นมาจากการจัดการศึกษาในวังและตามวัดซึ่งแล้วแต่ว่า จะมีผู้สนใจอยากเรียน โดยมีความมุ่งหมายที่จะเรียนเพื่ออ่านออกเขียนได้เพื่อไปปฏิบัติราชการใดเท่านั้น ภายหลังกปีพุทธศักราช ๒๔๑๔ การศึกษาเริ่มมีรูปแบบ เพราะทางราชการเ่ค่อมองเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาว่า ความเจริญก้าวหน้าของประเทศนั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาใหม่ประสิทธิภาพ ประชาชนเริ่มตื่นตัวหันมาสนใจเรื่องการศึกษามาเป็นลำดับ สำหรับหลักสูตรการเรียนการสอน วิชาพลานามัยนั้นได้ปรากฏมีในหลักสูตรในยุคนีเ่เอง โดยวิชาสหศึกษาได้เรียก การเรียนวาวชิการักษาตัว วิชาพลศึกษาได้เรียกการเรียนในสมัยนั้นวาวชิการัดตน ต่อมาในสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองครั้งสำคัญคือภายหลังกปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ ได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการศึกษาไปค้วย ได้จัดวิชาพลศึกษา เป็นองคหนึ่งของการจัดการศึกษา ซึ่งเนื้อหาการเรียนวิชาพลศึกษาคงกล่าวได้ สอดแทรกการเรียนวิชาสหศึกษาอยู่ค้วย ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ ได้มีการแก้ไขปรับปรุงการศึกษาที่สำคัญอีกครั้งหนึ่ง โดยได้จัดเนื้อหาหรือการเรียนวิชา สหศึกษาและวิชาพลศึกษาบวมกันเรียกว่าหมวดวิชาพลานามัย ภายหลังจากนั้น วิชาพลานามัยได้วิวัฒนาการมาเป็นฉำคัย

การที่หลักสูตรวิชาพลานามัยหรือหลักสูตรการศึกษาโดยทั่วไป ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร มีปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักสูตรไปใช้ อย่างมากมายนั้น อาจเป็นเพราะขาดการส่งเสริมการประเมินผลหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร การประเมินผลหลักสูตรมีความสำคัญในการที่จะเพิ่มพูนประสิทธิภาพของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลในการเรียนได้คี่

^{๑๖} กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. "ความเป็นมาของหลักสูตรสามัญศึกษา" (พระนคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๐๓), หน้า ๑๖๘ - ๑๗๓

ทาบยา (Hilda Taba) โลกดาวให้ความเห็นเรื่องการประชุมผลหลักสูตร พอสรุปใจความว่า^{๑๓} แทนที่จะประเมินเพียงผลการสอบของนักเรียนประการเดียว การประเมินผลควรคำนึงถึงการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง ๔ ของหลักสูตรด้วย องค์ประกอบดังกล่าวได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร รายละเอียดเนื้อหาการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมประสบการณ์หรือวิธีสอนในแก่ผู้เรียน และการวัดผลหรือผลการเรียนของผู้เรียนนั่นเอง การประเมินผลหลักสูตรจะต้องพิจารณาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเหล่านั้นควยว่า มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ จุดมุ่งหมายสามารถที่จะครอบคลุมนโยบายการจัดการศึกษาหรือความต้องการใดหรือไม่ มีความเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียนเพียงใด เนื้อหาการเรียนมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือไม่และตรงตามประสบการณ์ของผู้เรียนหรือไม่ วิธีการนำหลักสูตรไปใช้สามารถที่จะทำใหญ่เรียน ได้เกิดประสบการณ์ตามเนื้อหาหรือจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงใด และการวัดผลเพื่อทราบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนนั้น ตรงกับจุดมุ่งหมายหรือครอบคลุมเนื้อหาและประสบการณ์ที่จัดให้แก่ผู้เรียนหรือไม่ ซึ่งแต่ละส่วนจะแสดงถึงประสิทธิภาพของโครงสร้างของหลักสูตรได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การประชุมผลหลักสูตรจึงเป็นสิ่งจำเป็นและเกิดประโยชน์ในการจัดการศึกษาเป็นอันมาก สมิตร์ คุณานุกร โลกดาวไว้วางประโยชน์ของการประเมินผลหลักสูตรมี ๕ ประการคือ^{๑๔}

๑. ช่วยให้ความมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายในการสอนกระจ่างขึ้น เพราะถ้าคุณครูก็วัดไม่ได้ ต้องตีความหมายในกระจ่างเสียก่อนจึงจะประเมินได้

๑๓

Hilda Taba, Curriculum development (New York: Harcourt, Brace & World Inc., 1962). p. 328 - 331.

๑๔

สมิตร์ คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน (พระนคร: กรุงเทพมหานคร พิมพ์, ๒๕๑๔), หน้า ๒๐๑ - ๒๐๒.

๒. ช่วยส่งเสริมการสอนในโรงเรียนให้ยิ่งขึ้น ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลจะมีลักษณะเป็นผลสะท้อนไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรและการสอน

๓. ส่งเสริมการเรียนของนักเรียน เมื่อความมุ่งหมายกระจ่างแล้ว นักเรียนก็สามารถรู้ได้อย่างแน่ชัดว่าตนเองประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เป็นการให้แรงจูงใจแก่นักเรียนอีกทางหนึ่งด้วย

๔. ช่วยในการแนะแนวของครู ข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้เกี่ยวกับนักเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อการแนะแนวไปในตัวด้วย

๕. ช่วยในคานาสื่อสารระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ของโรงเรียนและชุมชนไปในตัวด้วย

การประเมินผลหลักสูตรนั้นควรทำเป็นระยะ ๆ เมื่อพบความบกพร่องจะได้นำแก้ไขได้ทันเวลาที่ ทั้งปีจะต้องมีการวางแผนและดำเนินการประเมินอย่างรอบคอบตามหลักการ กลุ่มบุคคลที่จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการประเมินคือ ฝ่ายที่บริหารการศึกษา ฝ่ายวิชาการหรือศึกษานิเทศก์ ฝ่ายครูสอนและนักเรียนเอง และฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาภายนอกโรงเรียนซึ่งได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนสื่อสารมวลชนต่าง ๆ เป็นต้น

ในบทที่สองนี้ได้ประมวลความเป็นมาของหลักสูตรวิชาพลานามัยมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๔ ถึงหลักสูตร ๒๕๐๓ ซึ่งปรากฏว่าหลักสูตรวิชาพลานามัยขาดการปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงกับสังคมสิ่งแวดล้อม มีปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมากมาย ทำให้ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนไปตามแนวทางที่ต้องการเท่าที่ควร ผู้บริหารตลอดทั้งผู้ที่มีส่วนร่วมในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาพลานามัยก็ละเลย ไม่มองเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะส่งเสริมให้ดีกว่าสภาพปัจจุบัน นอกจากนี้ยังได้ประมวลเรื่องผลการประเมินผลหลักสูตรไว้เพื่อประกอบการวิจัยครั้งนี้ด้วย.